

~ Odamız Başkanı'nın Kurultay Konuşması

"Son günlerde Meclis gündeminde bulunan kamu yönetimi Temel Kanunu tasarısı da IMF, Dünya Bankası m AB'nin direktifleriyle eğitim, sağlık, ulaşım, imar gibi alanlardaki temel kamu hizmetlerinin tasfiyesini, özelleştirmeler yoluyla kaynak transferini ve çalışanların iş güyeneelerinki, ekonomik-sosyal kazanımların yok edilmesini amaçlıyor."

Sayın başkan, sayın konuklar,
değerli meslektaşlar,

Jeoloji Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu adına sizleri saygıyla selamlıyorum. 57. Türkiye Jeoloji Kurultay'ına hoş geldiniz.

Öncelikle, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü" dolayısıyla kadımlarımıza teşekkür ederim.

Kurultayımızın gerçekleşmesine katkı ve destek verem başta MTA olmak üzere, Eti Holding, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı, İller Bankası, Devlet Su İşleri, Türkiye Kömür İşletmeleri, Türkiye Taş Kömürü Kurumu, Köy Hizmetleri, Afet İşleri ve Karayolları Genel Müdürlüklerine, özel kuruluşlara, kurultayı onurlandıran sayın konuklarımıza, bildiri sunan, panellerde yer alan ve oturumları yöneten tüm katılımcılara teşekkür ediyorum.

Özverili bir çabayla Kurultayın gerçekleşmesini sağlayan Kurultay Düzenleme Kurulu'na, Kurultay Başkanı değerli hocamız, Prof. Dr. Sn. Erdoğan YÜZER'in şahsında teşekkür ediyorum. Her zaman olduğu gibi Kurultaya görüş, önerileriyle açılımlar sağlayan Odamız Bilimsel Teknik Kurulu'na, başkan Prof. Dr. Sn. Taner ÜNLÜ'nün şahsında şükranımı sunuyorum.

1946 yılında Türkiye Jeoloji Kurumuyla başlatılan geleneği sürdürmenin ve Jeoloji alanında ülkemizde düzenli olarak her yıl bu ölçekte bir bilimsel ve teknik etkinliği gerçekleştirmenin kıvancını bu yıl ayrıca Odamızın kuruluşunun 30., yılı sevinciyle de paylaşıyoruz,

Son örneklerin? TÜBİTAK ve üniversitelerin araştırma fonlarıyla ilgili girişimlerde de gördüğümüz gibi ülkemizde bilime ve araştırmaya gereken önem verilmiyor. Uf usai gelirden ayrılan pay dünya örneklerinin yanında komik düzeyde kalıyor. Türü yasal, yönetsel ve maddi olanaksızlıklarla sınırlı üniversitelerde gereğince bilimsel araştırma yapılamıyor. Tüm bu olumsuzluklara karşın bilim ve mühendisliğin bir alanında her yıl kurultay düzenlemek özel bir anlam kazanıyor.

Bunun temel nedeni bir bilim ve mühendislik dalı olarak jeolojinin insan ve toplum yaşamıyla doğrudan ilişkisidir. 2-3 milyon yıl önceki ilik insan topluluklarından bugüne ulaşan süreçte insanın "taş"la ilişkisinin özel bir önemi var. İnsanlığın kendisini koruması ve neslini devam ettirebilmesi taşların özelliklerini tanımasıyla mümkün oluyor. Taşların ya da madenlerin silah ve tarım aracı olarak kullanılması bilgisi insanın varoluşunu sağlıyor. İnsanı diğer canlılardan ayıran "alet yapma yeteneği" en çok taşlarda ve giderek madenlerde uygulanıyor. Öyle ki insanlık tarihinin binlerce yılı bulan dönemleri "yontma taş", "civalı taş", "bakır", "demir" çağları vb kavramlarla isimlendiriliyor. İnsanın "yer"le ilişkisinin önemi modern toplumda da gereksinimlere ve gelişen teknolojiye bağlı olarak artıyor, günlük yaşamımızı kolaylaştıran hemen tüm aygıt ve araçların bileşimi

jeolojinin konusu olan madenlerden ya - da endüstriye! hammaddelerden oluşuyor. Doğadaki enerji hammaddeler iyi e . yaşamımızı idame ettirebiliyoruz. Artan nüfusun gereksinimlerine yanıt verecek kentleşme, sanayileşme, ulaşım, enerji, su, sulama, çevre, altyapı, ve doğa! afet sorunlarıyla sürekli karşı karşıya bulunmamız jeolojiye sonsuz: araştırma ve uygulama ufukları sağlıyor. Konusunun yaşamsallığı, zenginliği ve meslektaşlarımızın üretkenliği her yıl bu ölçekte jeoloji kurultaylarının gerçekleştirilmesini olanaklı kılıyor. Kurultayın bu yıl 104 seçilmiş bildiri, 10 konferans, 2 panel, 2 dila gösterisi ve 17 poster sunumuyla yapılıyor olması, bu zenginliğin boyutlarını yansıtıyor.

Jeoloji Mühendisleri Odası olarak bu kurultayla sadece bilimsel gelişmeye ortamı sağlamayı değil, bilimin toplumsal yaşamda yol gösterici olmasına da katkıda bulunmaya çalışıyoruz. Bu amaçla sadece geçtiğimiz, iki yıl içerisinde ülke çapında 71 mesleki, bilimsel, teknik etkinlik gerçekleştirdik., 26 adet, toplam baskı sayısı 45 000'i aşan, kitap yayımladık, onlarca teknik söyleşi düzenledik. Üniversitelerle ve değişik uzmanlık alanlarımızdaki kuruluşlarla, meslekî komitelerle etkinlik ve yayın ortaklıkları gerçekleştirdik.

Sayın konuklar, değerli meslektaşla»; Geçen yılki kurultaydan bu yana ekonomik ve siyasi iklimin değiştiği söylemiyor, pembe tablolar çiziliyor, Ancak biz günlük yaşamımızda bunu hissedemiyoruz. "Büyük Medya" da sürekli piyasaların bayram ettiği, ekonominin düzeldiği, enflasyonun düştüğü, kapasite kullanımı ve sınıai üretim endeksimde rekor kırıldığı, ihracatta yüksek artış sağlandığı; ve ekonominin büyüdüğü vaaz ediliyor. Ne ki bu Türkiye'nin OECD ülkeleri içinde gelir dağılımının en adaletsiz ve kişi başına ulusal geliri en düşük ülke olduğu gerçeğini değiştirmiyor. Ülke nüfusunu yarıya yakını yoksulluk sınırının altında yaşamaya çalışıyor. Sayıları dokuz

milyona varan işsizlerim ve asgari: ücretle geçinmeye çalışan milyonlarca insanım ekonomideki büyümeden, piyasadaki "bahar havası "ndan haberleri yok.

Geçen yılki kurultay sırasında AB D'y i doğal kaynaklarına el koymak için Irak'ı işgal etmesi medeniyle kınamış, bu işgalin bölgede halıklar arasında yeni düşmanlıklara ve iç çatışmalara yol açacağını belirtmiştik. Şimdilerde Irak halkı bir kanlı kardeş kavgasına sürüklenirken, ABD'nin "Büyük Orta Doğu Projesi" y ile sadece Irak'ı değil, İsrail siyonizminin bölgede güçlenmesini, İran ve Suriye'min etkisizleştirilmesiyle Orta Asya'da da ekonomik ve siyasal hegemonyasını pekiştirme emellerini fütursuzca ortaya koyduğunu görüyoruz. Daha da vahimi siyasal! iktidarım bu sömürü ve şiddet projesinde taşeron olma hevesini açıkça beyan etmesidir. İnsanî ve doğal kaynakları mızın AB D'il in bölgedeki emperyalist çıkarları için" heder edilmesine ve ülkemizin her açıdan yoksullaşmasına neden olacak bu tehlikeli yönelime karşı, barış ve demokrasi güçleriyle birlikte duracağımızı vurgulamak isterim.

Evet, hep belirttik şimdilerde ülkeler ve onların doğal kaynaktan Irak'ta olduğu gibi sadece işgal ordularıyla "özüleştirilmiyor". Buna gerek kalmadan, ülkelerim topraklarına barış koşullarında, bankalarla, ulus ötesi şirketlerle ve onlara yol gösteren yasalarla da girilebiliyor. Buna "dünyaya açılıma" deniyor. Söz gelimi petrol kaynaklarının yarısı Amerika'nın, yansı da Rusya'nın kontrolü altında olan Azerbaycan'a "sömürge" demiyoruz, "dünyaya açılıyor" diyoruz. İşte iki yıldır Mecliste tartışılan Maden Yasa Tasarısı da bir "dünyaya açılma"¹ yasası. Yer altı kaynaklarımızın hiçbir kayıt ve kısıtlamaya uğramaksızın çıkartıl iması ve işlenmeden ihracını özendiren tasarının, madenlerden ileri ve uç ürün elde edilerek yaratılabilecek yüksek katma değerli ulus ötesi şirketlerim kasalarına aktarılması anlamına geleceği açıktır.

Bu çerçevede çinko, alüminyum, ferrokrom, gümüş, Jaakır, demir-çelik tesislerimizin özelleştirilmesi ya da çürümeye terk edilmesinin bu "global" politikaların sonucu olduğu anlaşılıyor. Dünyada Türkiye büyüklüğünde maden ruhsatına sahip dev tekeller ve uzantılarının ülkemizde de yüzlerce ruhsat taleplerinin olduğu ve bunlara on binlerce kilometrekarelik alanın ruhsatının verilmiş olduğu biliniyor. Yapılan ve yapılacak olan yeni düzenlemelerle birlikte bu şirketlerin ülkemizin yüzlerce yöresine daha üşüşeceği beklenmelidir. Önemli vergi indirimleri, teşvikler ve muafiyetler sağlamasına karşın, anılamın bir ekonomik getiriye de güvenceye bağlamayan bu düzenlemeler, işletmeler terk edildiğinde geride bırakılan risklere ilişkin harcamaların da toplumumuzun üzerine yıkılmasına yol açması kaçınılmazdır.

Kaldı ki tasarının görüşülmesi sırasında doğada, bulunanı herhangi bir taşın maden olup. olmadığına karar verebilecek yegane mühendislik disiplini olan jeoloji mühendisi işi. Jeolojik hizmetleri, meri yasada bulunmasına karşın metinden çıkarma girişimlerinin yaşanması, kamu yararı ve bilimsel yaklaşımın esas alınmadığının ifadesidir,;

Son günlerde Meclisim gündeminde bulunan Kamu Yönetimi Temel Kanunu tasarısı da IMF, Dünya Bankası ve AB'nin direktifleriyle eğitim, sağlık, ulaşımı, imar gibi alanlardaki temel kamu hizmetlerinin tasfiyesini, özelleştirmeler yoluyla kaynak transferini ve çalışanların iş güvencelerinin, ekonomik-sosyal kazanımlarının yok edilmesini -amaçlıyor. Bu yasayla birlikte gelecek yıl uygulamaya geçecek olan Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS) meslek alanımızda yaşanan yoğun işsizliği daha da artıracak, mühendislerimizi yabancı şirketlerin ucuz taşeronluğuna zorlayacaktır.

Yeri gelmişken ve sayın bakan el buradayken diğer mühendislik alanlarında olduğu gibi meslek alanımızda yaşanan işsizlik olgusuna özellikle değinmek isterim. İhtiyaç gözetilmeden açılan yeni bölümler, şişirilen kontenjanlar, ikili eğitim vb. uygulamaları gençleri mezun edilerek en verimli çağlarını heder edildiği acı bir gerçektir. Buna değişik alanlarla ilgili hukuksal düzenlemelerde Jeoloji hizmetlerine yer verilmesi işi de eklendiğinde, meslektaşlarımızın yarıya yakını işsizlik girdabına ya da ilgisiz işlerde çalışmaya zorlanmaktadır. Jeoloji Mühendisleri Odası olarak meslektaşlarımızın özellikle uygulamaya ilişkin bilgi ve deneyimlerini artırmak, mesleki gelişimine katkıda bulunmak üzere birçok meslek içi eğitim kursları,, etkinlikleri düzenliyoruz. Bunlardan birkaçını başarıyla bitiren ve iki yıldır işsiz olan genç bir kadın meslektaşımızın katılım belgesini aldıktan sonra söylediklerini sizlerle paylaşmak isterim. Genç meslektaşımız bu kursları düzenlediğimiz için teşekkür ettikten sonra, gözlerinde işsizliğin ve umutsuzluğun hüznü ve isyanıyla "bizim asıl istediğimiz iş, sayın başkanım. İş olmadıktan sonra bu özverili çabalar yetersiz kalıyor. Ailemizden ve çevremizden utanıyoruz. Geleceğe ilişkin hiçbir öngörümüz, planımız, umudumuz yok..." dedi ve sözlerinin gerisini getiremedi. Siyasal iktidarın toplumun geniş kesimlerinin içinde bulunduğu acı gerçekleri dile getiren bu sessiz çığlığı duymasını dilerim.

Evet, az önce değindiğimi bütün düzenlemelerin acilen kaynak yaratarak ülkeyi esenliğe kavuşturmak adına yapıldığı söyleniyor. Oysa ülkemiz jeolojik özellikleri gereği, insani ve maddi bedeli çok daha ağır ve kaçınılmaz bir bilimsel yazgıyla karşı karşıya: Doğal Afeti en İstanbul'da ve Doğu Anadolu fay zonunda beklenen yıkıcı depremlerin korkutucu sonuçları şimdiden tahmin edilebiliyor.. Daha dün Adıyaman'da 3-8 büyüklüğündeki bir artçı depremde bile

altı yurttaşımızın can verdiği düşünülürse tehlikenin boyutu anlaşılabilir. Ancak ne yazık ki toplumumuzun- can ve imal güvenliği ve ülke ekonomisi açısından yaşamsal öneme sahip bu konuda gerekli 'düzenlemeler hala yapılamadı, imar, afet ve yapı denetimi yasalarının planlı kentleşme ve sanayileşmeyi, güvenli yapılaşmayı, kamusal denetimi esas alan bir anlayışla ve ilgi mühendislik hizmetlerini' ve istihdamını öngören içerikle yasallaşması kaçınılmaz ve geciktirilemez bir görev olarak ortada durmaktadır.

Sayın Konuklar, değerli meslektaşlar, 57. Türkiye Jeoloji Kurultayı bir yandan özgün bilimsel araştırmalara yer verirken, bir boyutuyla ekle bu sorunlara ışık tutacak, çıkış yollarını: gündeme getirecek. Bilim eksikliğinin ülkemize yansımaları, GATS'ın mesleğimize ve geleceğimize etkileri konferanslarla dile getirilecek,. Hızlı ve olumlu gelişmeler yaşanan doğal taş sektörünü daha yakından tanıma fırsatı bulacağız,. Orta doğudaki petrol bölüşüm kavgasının ülkemizi nasıl ilgilendirdiğini ve Jeoloji uygulamalarına yasalardaki yerini panellerle irdedeleyeceğiz. Diğer birçok konferans ve sunumla jeolojinin değişik alanlardaki ilgi çekici yaklaşım ve

uygulamaları sergilenecek. Meslekten kaynaklanan gözlem yeteneğini tuvale yansıtan jeolog ressamların sanat ürünleri, müzik ve tiyatro etkinliklerinin kurultaya aynı bir renk katacağını: umuyoruz. Böylece bilimi,, mühendislik ve sanatla toplumsal mutluluk denizinde bir damla olmak istedik. Umarım başarımlı ışık zdir.

İzninizle bu tabloyu ben de bir şiirle
•tamamlamak isterim,,

*Seviyorum seni ekmeği tuza hump yer gibi
Geceleyin ateşkr içinde uyanaiak
Ağzımı dayayıp musluğa su içer gibi
Ağır posta paketini» neyin nesi belirsiz,
Wash sevinçli, kuşkulu açar gibi
Seviyorum seni
denizi uçakla ilk defa geçer gibi.
İstanbul'da yumuşaak kararırken ortalık
İçimde hmıktamn bir şeykr gibi.
Seviyorum seni
"yaşıyoruz çok şükür" der gibi..*

Nazım usta'nın sevgilisi ülke, insan ve dünya olsun. Çocukları muza "yaşıyoruz çok şükür" der gibi sevebilecekleri bir ülke ve dünya bırakacak bilim ve mühendistik anlayışının yerleşmesi dileğiyle, nice kurultaylara, nice otuz yıllara..., Saygılarımla